

HANDOUT – Støttemuligheder i Forberedende Grunduddannelse

Dette handout præsenterer FGU Danmarks anbefalinger om støttemuligheder i Forberedende Grunduddannelse. Handoutet er bygget op på følgende måde:

1. **Baggrund:** Baggrunden for anbefalingerne, herunder data og viden om området
2. FGU Danmarks anbefalinger for at understøtte området på **kort sigt**
3. FGU Danmarks anbefalinger for at understøtte området på **længere sigt**.
4. FGU Danmarks understøttende indsatser

FGU Danmarks samlede anbefalinger for at sikre bæredygtige FGU-institutioner kan findes [her](#).

Baggrund

Forberedende Grunduddannelse (FGU) skal være et fleksibelt uddannelsesstilbud, som tager afsæt i den enkelte elevs faglige, personlige og sociale behov. Der er lovgivningsmæssigt givet forskellige muligheder for at støtte den enkelte elev udover det inkluderende læringsmiljø, herunder specialpædagogisk støtte, tilknytning af en kommunal kontaktperson, fjernundervisning samt forlængelse af forløb, herunder ved nedsat tid.

Eleverne på FGU kendetegnet ved at have mange forskellige behov og her er rette støtteindsats med til at understøtte, at eleven kan blive socialt, personligt og fagligt klar til at fuldføre uddannelsen og komme videre i uddannelse eller job. Elevernes støttebehov knytter sig ikke kun til FGU og det er derfor vigtigt, at eleven oplever en sammenhængende støtte gennem hele siden uddannelsesvej.

Elever, som har brug for særlig støtte kan få tildelt specialpædagogisk støtte (SPS) gennem hele uddannelsessystemet. Nedenstående tabel viser de støtteformer, elever kan få bevilget på de enkelte uddannelser fra folkeskolen til ungdomsuddannelse.

	Folkeskole	Frie grundskoler og frie kostskoler	Forberedende Grunduddannelse	Ungdomsuddannelser
Hjælpe midler, herunder it-hjælpe midler og instruktion i brugen heraf	Via special-undervisning	x	x	x
Støttetimer		x	Kun egu-elever i virksomhedspraktik	x
Særligt tilrettelagt studiemateriale		x	x	x
Tegnsprogstolk og skrivetolk		x	x	x
Personlig assistance og sekretærhjælp		x	x	x
Hvem yder støtten	Kommunen	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet		

Elever på FGU kan, med en enkelt undtagelse, ikke modtage SPS-støttetimer, hvor eleven kan få hjælp til at planlægge og strukturere hverdagen på uddannelsen. Undtagelsen består i, at der fra 1. januar 2021 er givet mulighed for at søge om støttetimer til elever på erhvervsgrunduddannelsessporet (EGU) på FGU, når de er i virksomhedspraktik. Argumentet herfor er, at eleven ikke er omfattet af det inkluderende læringsmiljø i virksomhedspraktikken. Der er dog ikke indført mulighed for støttetimer til FGU-elever under erhvervstræning og kombinationsforløb, hvor eleverne også er væk fra institutionen.

Elever kan tage FGU på nedsat tid, hvis eleven ikke kan være på fuld tid på grund af funktionsnedsættelse, kronisk sygdom, psykisk sårbarhed eller misbrugsbehandling¹. Med ændringen af FGU's lovgivning pr. 2024 følger forløb på nedsat i de første 20 uger af FGU-forløbet den ordinære finansieringsmodel, hvorefter kommunen skal afholde merudgifterne, som følge af nedsat tid.

Erfaringerne med denne finansieringsmodel er, at finansieringsmodellen kan blive styrende for, om eleven får et forløb på nedsat tid og at det skaber forvirring, tunge administrative arbejdsgange og uhensigtsmæssige incitamenter, at der er forskel på afregningsmodellen, og at reglerne påvirker samarbejdet mellem KUI og FGU på en negativ måde. Behovet for nedsat tid knytter sig ikke udelukkende til begyndelsen af et FGU-forløb, men kan også opstå undervejs og løbende på baggrund af personlige og/eller sociale ændringer for eleven. Der er brug for at fjerne de mange økonomiske diskussioner fra samarbejdet, så det alene handler om, at eleven får det bedst mulige tilbud. Dertil

Den kommunale ungeindsats (KUI) har en vigtig rolle i forhold til at hjælpe elever på FGU, der har behov for ekstra støtte. KUI skal etablere en kontaktpersonordning for unge, som kommunen vurderer, af personlige eller sociale årsager har behov for støtte². Kontaktpersonen har til opgave at følge og støtte den unge frem mod fastholdelse på en ungdomsuddannelse eller i beskæftigelse. Evaluerings- og følgeforskningsprogrammet til FGU viser, at der er stor variation i kommunernes praksis ift. at tildele kontaktpersonordning, og at det tildeles i begrænset omfang. Det er vigtigt for elevernes trivsel og gennemførelse af FGU, at de får den nødvendige støtte og der kan derfor med fordel ses på brugen af kontaktpersonordningen.

Elever på FGU kan bo på skolehjem i forbindelse med kombinationsforløb på en erhvervsuddannelse eller AMU-kursus, hvis eleven har mere end fem kvarters transporttid mellem hjem og uddannelsen. Et skolehjem er et bofællesskab på en erhvervsskole, hvor eleven på sammen med andre elever under uddannelsen. Alle erhvervsskoler har mulighed for at tilbyde deres elever at bo på skolehjem. Det kan skabe store barrierer for FGU-elevernes gennemførelse af uddannelsen, hvis der er store afstande til skolen. Selvom der er 84 FGU-skoler på landsplan, er der skoler med dårlige transportforbindelser, som kan medføre lange transporttider for eleverne. Det kunne understøtte eleverne adgang til skolen, hvis FGU generelt blev omfattet af reglerne for skolehjem på erhvervsuddannelserne eller selv fik lov til at tilbyde skolehjem.

FGU Danmarks anbefalinger på kort sigt	FGU Danmarks anbefalinger på længere sigt
FGU Danmark anbefaler, at: <ul style="list-style-type: none"> • elever på FGU får de samme	FGU Danmark anbefaler, at: <ul style="list-style-type: none"> • der igangsættes et arbejde med henblik

¹ Lov om forberedende grunduddannelse §9 stk. 3.

² [Lov om kommunal ungeindsats for unge under 25 år](#) § 2 l.

<p>støttemuligheder som elever på andre uddannelser mhp. at sikre, at eleven får og oplever en sammenhængende støtte gennem hele sin uddannelsesvej. Støttemulighederne i FGU skal være de samme uanset om eleven er på skolen, er i praktik, erhvervstræning eller kombinationsforløb.</p> <ul style="list-style-type: none"> • finansieringsmodellen for nedsat tid på FGU ændres, så finansieringsmodellen følger den ordinære finansieringsmodel mellem stat og kommune i de første to år af elevens forløb, hvorefter kommunen skal afholde merudgifterne, og ikke kun forløb på nedsat tid i de første 20 uger af elevens FGU-forløb.	<p>på at understøtte en fælles forståelse af målgruppen for FGU i kommunerne, herunder brugen af den kommunale kontaktpersonordning for at sikre, at ordningen gives til de elever, som har brug for den.</p> <ul style="list-style-type: none"> • elever på FGU bliver omfattet af de samme regler for skolehjem, som erhvervsuddannelseselever, så elever, der bor langt for FGU-skolen, har mulighed for at bo på skolehjem under FGU-uddannelsen.
--	--

FGU Danmarks indsatser

FGU Danmark understøtter videndeling og samarbejde om FGU-institutionernes økonomiske- og administrative forhold, herunder praksis for afregning af nedsat tid med kommunerne i en erfagruppe for FGU-institutionernes økonomi- og administrationschefer.

FGU Danmark understøtter videndeling og samarbejde om FGU-institutionernes arbejde med ordblindeområdet og specialpædagogisk støtte i en erfagruppe for FGU-institutionernes ordblindevejledere og SPS-ansvarlige.